

Результати огляду свідчать про зростаючі вимоги до внутрішнього аудиту. Більш ніж 60% опитаних компаній вважають, що сильні внутрішні системи управління поліпшать свою здатність залучати зовнішнє фінансування, і 67% планують вкласти капітал у поліпшення їх систем за наступні два роки. Інвестори, що діють в Україні також розглядають внутрішній аудит як важливий фактор, що впливає на прийняття їх інвестиційних рішень.

Міжнародна фінансова корпорація планує почати повномасштабну програму в Україні в найближчий час, щоб допомогти компаніям поліпшити системи внутрішнього аудиту і управління.

Література:

1. *Ukraine Internal Audit And Internal Control Study: Researching internal audit and internal control in Ukrainian companies and banks. — June 2008 — An access mode: [http://www.ifc.org/ifcext/eca.nsf/AttachmentsByTitle/IAIC_StudyFinal_Eng.pdf/\\$FILE/IAIC_StudyFinal_Eng.pdf](http://www.ifc.org/ifcext/eca.nsf/AttachmentsByTitle/IAIC_StudyFinal_Eng.pdf/$FILE/IAIC_StudyFinal_Eng.pdf).*

Зарицька Ю.С.
студ. гр. 550м
Уманський державний аграрний університет
Наук. керівник – Іванова Н.А.,
к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ВИТРАТ ТА КАЛЬКУЛЯЦІЇ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА

Тваринництво належить до однієї з провідних галузей сільського господарства і являє собою комплекс самостійних галузей, від розвитку яких значною мірою залежить рівень забезпеченості потреб населення в продуктах харчування, а легкої і харчової промисловості – в сировині. Проте, галузі м'ясного скотарства та свинарства є і залишаються проблемними в агропромисловому виробництві. Серед цілого ряду причин, що зумовлюють занепад галузі, однією з найсуттєвіших є значне перевищення витрат над виручкою (доходом), у результаті чого галузь збиткова. Ринкові відносини сучасного виробництва вимагають від виробників продукції свинарства постійного зіставлення власних витрат виробництва з пропонованими на ринку цінами, пошуку різних варіантів зменшення собівартості продукції. Саме тому важливим і ефективним засобом на шляху до реформування галузі тваринництва, в тому числі і свинарства, як однієї з найбільш важливих його складових, є правильне ведення обліку, яке дасть можливість контролювати витрати на всіх етапах виробництва продукції і вносити корективи ще до завершення виробничого циклу [1].

Проте, на жаль, облік в галузі свинарства також не позбавлений проблем, які потребують негайного вирішення. Значна кількість досліджень вітчизняних вчених, а саме: В.Коміренко, Л.Сук і П.Сук, Г.С.Кличова, А.Р.Закірова, О.Дячук, С.Строїч, О. Башинський підкреслюють важливість розгляду даного питання та розкривають негативні аспекти організації обліку у галузі свинарства. Їхні дослідження мають значний вплив на розвиток діючої системи бухгалтерського обліку галузі тваринництва в цілому та свинарства зокрема, кваліфікацію витрат, принципи і методи калькулювання собівартості продукції, обліку витрат за центрами відповідальності. Всі проблеми обліку можна умовно поділити на дві групи: зовнішні та внутрішні. Перша група стосується недосконалості нормативно-правової бази, яка закріплює основні положення щодо ведення бухгалтерського обліку у галузі тваринництва. З метою регулювання ведення бухгалтерського обліку у тваринництві в Україні прийнято значну кількість законодавчих і нормативних актів, які постійно доповнюються та уточнюються. Проте, вони часто не призводять до покращення і полегшення ведення обліку, а їхні положення суперечать одне одному чи

створюють умови для їх двоякого трактування. Всі зміни у законодавстві вимагають постійного спостереження за ними для чіткої і своєчасної реакції з метою забезпечення правильності обліку і уникнення помилок. Норми ведення обліку у тваринництві, які закріплені у основних нормативно-правових актах державних органів, не завжди зрозумілі і досить часто не мають пояснення до їх практичного застосування, що в свою чергу породжує можливі розбіжності при оприбуткуванні продукції, розподілі тих чи інших витрат та ін. Особливої уваги заслуговує П(С)БО 30 «Біологічні активи», прийняття якого повинно було реформувати ведення обліку в сільському господарстві. Проте, відсутність чітких рекомендацій по його практичному використанню викликала чимало розбіжностей у його трактуванні і застосуванні при веденні обліку, що призвело до різного роду помилок при складанні звітності. Такі недоліки викликають викривлення даних у різних формах звітів, що негативно впливає на організацію обліку в цілому [3].

Друга група проблем – внутрішні. Це проблеми, породжені порушенням раціональної організації ведення обліку безпосередньо на підприємстві. На багатьох підприємствах відсутня система контролю за своєчасністю подання і якістю складання первинних документів з обліку у тваринництві. Часто документи подаються із запізненням на кілька днів, а не відразу після фактичного здійснення операції, і не містять всіх необхідних реквізитів, відсутність яких призводить до збільшення непродуктивних затрат часу на їх обробку. Такі явища призводять до несвоєчасного виконання бухгалтерією її функцій і обробки великої кількості інформації одночасно. Крім того, затримка подання інформації, отриманої на місцях, може призвести до несвоєчасного реагування на негативні тенденції розвитку галузі, а саме зростання витрат кормів із одночасним зниженням приросту та ін. Тому, для ефективного ведення господарювання і підвищення якості облікових процесів необхідним є чіткий облік на місцях утримання тварин, своєчасне реагування на всі зміни у поголів'ї, оприбуткування в повному обсязі різного виду продукції свинарства. Важливими умовами для уникнення проблем при веденні обліку є правильна і злагоджена робота бухгалтерії, яка має забезпечити відображення всіх отриманих даних на рахунках у відповідності з вимогами законодавства, уникнення перекручень та відсутності певної інформації у зведених звітах, складених на основі опрацьованих первинних форм документів; вірне списання витрат на відповідні об'єкти обліку з метою визначення собівартості продукції галузі свинарства; правильне розмежування, групування витрат для відповідних цілей обліку. Для практичного здійснення вище названих завдань неодмінною умовою є наявність висококваліфікованого персоналу підприємства [2].

Крім того, методика ведення обліку, яка застосовується протягом багатьох років на підприємствах сільського господарства, застаріла і вимагає впровадження нових прогресивних методів. Облік витрат свинарства вимагає постійної обробки великої кількості облікової інформації. Тому актуальним є питання його вдосконалення з метою зменшення непродуктивних витрат часу на виконання великого обсягу зайвої ручної роботи. Потрібно розробити єдині моделі форм бухгалтерського обліку, розраховані на обробку інформації вручну та на персональних комп'ютерах, тобто надати сільськогосподарським товаровиробникам реєстри синтетичного та аналітичного обліку і алгоритм їх ведення. Недостатня теоретична обґрунтованість цих питань, а також гостра потреба в їх найшвидшому практичному вирішенні визначають основні напрямки досліджень щодо вдосконалення обліку у свинарстві [3].

Аудит формування собівартості продукції, віднесення витрат на виробництво є однією з найважливіших його функцій. Правильність і обґрунтованість віднесення витрат зумовлюються тим, що собівартість є важливим показником оцінки роботи підприємств, а також фінансові результати залежать від обґрунтованості списання витрат на виробництво продукції і її реалізацію. Перевірку віднесення витрат на виробництво потрібно здійснювати у двох напрямках: за повнотою і правильністю включення витрат у собівартість продукції та віднесення їх на незавершене виробництво; з'ясування причин перевитрат і виявлення фактів нерационального використання матеріальних і трудових ресурсів.

Таким чином, від швидкості та якості вирішення проблем у галузі свинарства залежить ефективність обліку в цілому та практична цінність результатів аудиту, який повинен не лише

виявити помилки в обліку і калькуляції собівартості, а й розробити рекомендації щодо їх усунення.

Література:

1. Кличова Г.С. *Вдосконалювати облік витрат і калькуляції собівартості продукції в сільськогосподарських підприємствах* / Г.С.Кличова, А.Р. Закірова // *Економіка сільськогосподарських підприємств*. – 2008.- №3.- С.30-45.
2. Коміренко В. *Бухгалтерський облік у тваринництві* / В. Коміренко // *Все про бухгалтерський облік*. – 2008. - №96(642).- С.39-44.
3. Сук Л., Сук П. *Облік біологічних перетворень у тваринництві* / Л. Сук, П.Сук // *Бухгалтерія в сільському господарстві*. – 2009.- № 12(189).- С. 43-47.

Захарчук З.С.

студ. гр. ОА-32

Національний університет «Львівська політехніка»

Науковий керівник – Литвиненко Н.О.,

асистент кафедри обліку та аналізу

ПРИБУТОК ЯК ЦЕНТРАЛЬНА КАТЕГОРІЯ ОБЛІКУ

Реформування національної системи бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних облікових стандартів мало на меті дати можливість різним користувачам бухгалтерської (фінансової) звітності отримувати інформацію про фінансове становище суб'єктів підприємницької діяльності, зрозумілу як вітчизняним, так і зарубіжним інвесторам і кредиторам, що повинно було б сприяти інтеграції України до міжнародного економічного товариства. Економічні реформи, спрямовані на розвиток ринкових відносин і побудову незалежної правової держави, суттєво вплинули на розвиток майнових відносин та формування прибутку підприємств. Тому необхідним є дослідження історичного аспекту розвитку процедур визначення розміру прибутку в контексті англо-американської економічної школи, оскільки знання розвитку тих чи інших засад методології обліку важливе для розуміння його сучасного стану і оцінки можливих напрямків розвитку.

Метою дослідження є аналіз сутності економічної концепції прибутку та визначення прийнятності та доцільності її застосування на Україні.

«У теорії обліку, в першу чергу в англійських країнах, розрізняють податкову і економічну концепції прибутку. У першому випадку бухгалтерський прибуток дорівнює сумі оподаткованого прибутку, в іншому випадку – їх суми не можуть бути тотожними. У першому випадку погляд користувачів бухгалтерської звітності спрямований в минуле, в другому - у майбутнє» [1, с.400]. Економічна концепція прибутку була запозичена Україною від США (принаймні спробу її запозичення було здійснено із реформуванням законодавства, яке регламентує порядок оподаткування прибутку підприємств та переходом на міжнародні стандарти обліку та фінансової звітності).

Саме «до заслуг американських бухгалтерів слід віднести доведення того, що прибуток, обчислений у бухгалтерському обліку не відображає економічного змісту – реального результату господарської діяльності. Усвідомлення цього привело великих американських учених до чіткого розмежування понять – бухгалтерський та економічний прибуток. Перше визначає прибуток як результат реалізації товарів чи послуг, інше – як наслідок – результат «роботи» капіталу» [1, с.397].

Чи не вперше «відмінність між цими підходами провів Ірвінг Фішер, який порівнював капітал, що створює прибуток із садом, який приносить урожай. З бухгалтерської точки зору, сад коштує стільки, скільки за нього сплатили, з економічної – стільки, скільки коштує його врожай» [1, с.397]. «Ідея Фішера получила розвиток в праці Нобелівського лауреату Джона